

Maanteeamet Tehnoosakond

Raskeveokite tähistamine: Nähtavamaks tegemise märgistus

**Nähtavamaks tegemise märgistusele kehtestatud nõuded ja
kasutamise kord**

Taaniel Tigas
22.11.2012

1. Nähtavamaks tegemise märgistus

Nähtavamaks tegemise märgistus detailid kuuluvad MKM määruse nr. 42 Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele, Lisa 1 Valgustus- ja signalisatsiooni-seadmete Gruppi. Tähistatud **Kood 223. „Helkur“ punkt 13:**

Kui M2, M3, N, O2, O3, O4 kategooria sõidukile on paigaldatud nähtavamaks tegemise märgistus, siis peab see vastama E-reegli 104 nõuetele ja selle paigaldus E-reegli nr 48 nõuetele. Sellise märgistuse paigaldamine M1, O1 ja L kategooria sõidukitele on keelatud.

Alates 10. juulist 2011. a esmaregistreeritava üle 7,5 t täismassiga N2 ning kõigil N3, O3 ja O4 kategooria sõidukil, välja arvatud sadulvedukil, peab selline märgistus olema:

a) taga – üle 2100 mm laiusel sõidukil;

b) külgedel – üle 6000 mm pikkusel sõidukil (O kategooria sõidukil arvestatakse pikkusmõõdu sisse veotiisli pikkus).

Märgistust ei nõuta mittetäielikult komplekteeritud sõidukitel: runkautodel ja –haagistel.

Soovituslik on märgistada O2, O3 ja O4 haagiste esiosa, selleks ettenähtud märgistustüüpi.

2. Mõisted

- Nähtavamaks tegemise märgistus:** Moodustavad reflektor detailid, mis aitavad hinnata sõiduki gabariite ja muudavad sõiduki paremini nähtavaks külge- või tagantvaates (haagiste puhul ka eest vaates), juhul kui sõiduki põhi valgustusseadmed ei ole sisselülitatud.
- Katkematu kontuurmärgistus:** on reflektor elementide kogum, mis paigaldatud sõidukile, ilma katkekohtadeta, selle väliskontuuri kuju järgival. Kajastatud peavad olema sõiduki pikkust, kõrgus ja laius. (Skeemil paremal)
- Osaline kontuurmärgistus:** on reflektor elementide kogum, mis paigaldatud sõidukile selle väliskontuuri kuju järgival. Vähemalt üks (kaasliiklejatele paremini nähtav) sõiduki pikkust tähistav horisontaalne märgistuse osa peab olema sõiduki ulatuses ilma katkekohtadeta. Sõiduki kõrgust on lubatud tähistada väliskontuuri ülaseriidesse paigaldatud tähistusnurkadega, millede haarad peavad olema suunatud üksteisega vastakuti. (Skeemil keskel)
- Joon märgistus:** on ühest või mitmest osast koosnev, ainult ühes sihis kulgev reflektor element, millega tähistatakse sõiduki pikkust, laiust kui sõiduki konstruktsioon ei võimalda täiuslikuma tähistustüübi kasutamist. (Skeemil vasakul)

3. Tähistamiseks kasutatavad materjalid:

Kontuuride/tähistusribade markeerimiseks mõeldud valgustpeegeldavad helkurmaterjalid peavad olema tähisega $\textcircled{\text{E}}$ ja „104R“. Töö omadustelt jäävad kontuurreflekterid „C“ klassi. Märgistamiseks on lubatud kasutada nii „**elastset helkurteipi**“ mittejäikade sõiduki osade tähistamiseks (Haagiste tendid, erinevad mitte täiesti jäigad furgoonide lahendused):

kui ka „**mitteelastset helkurteipi**“ jäigale sõiduki osale kinnitamiseks (Sõidukite raamid, pealisehituste jäigad osad, furgoonide küljed, kabiinid).

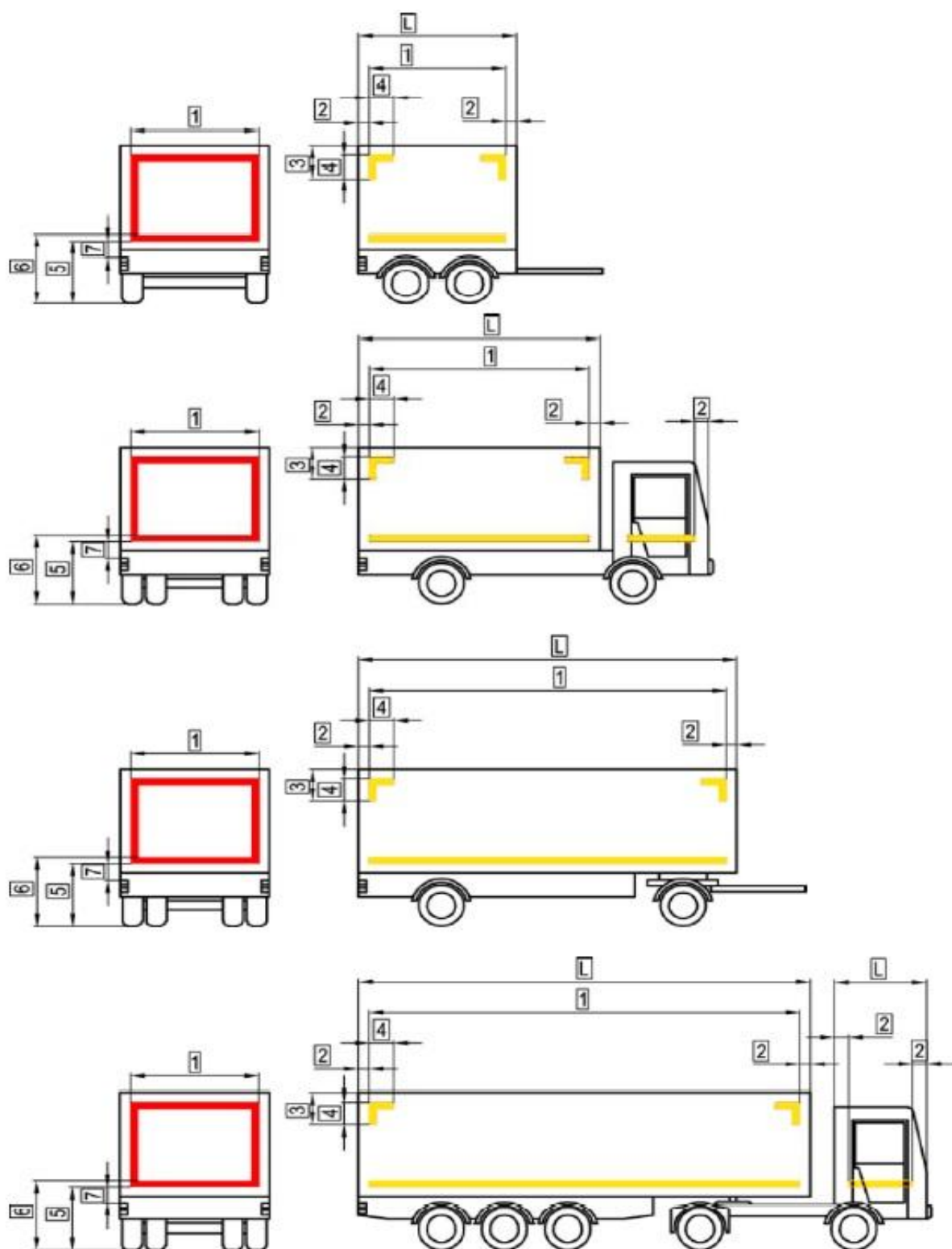

Lubatud on kasutada valget ja kollast reflektormaterjali sõiduki külgedel. Punast ja kollast reflektormaterjali sõiduki tagaküljel. Haagiste esi küljel joontüüpi markeerimiseks tohib kasutada vaid valget reflektormaterjali.

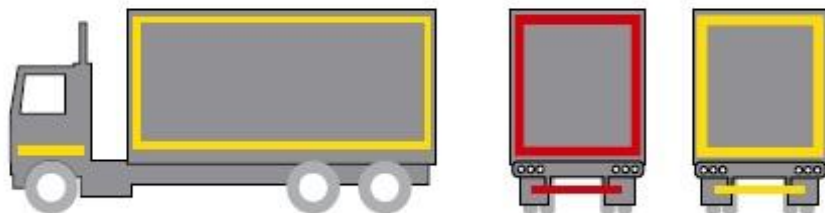
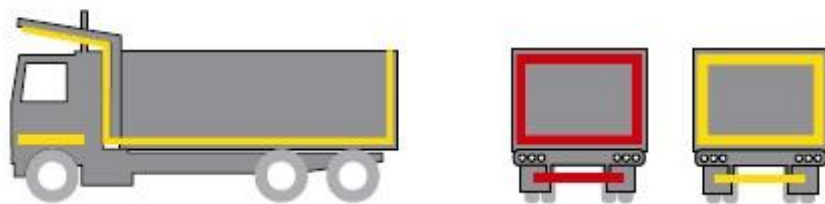
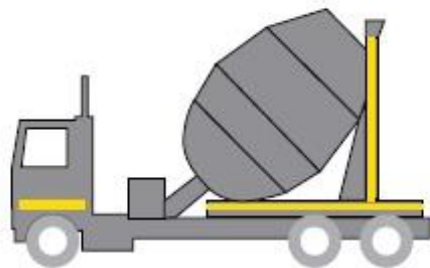
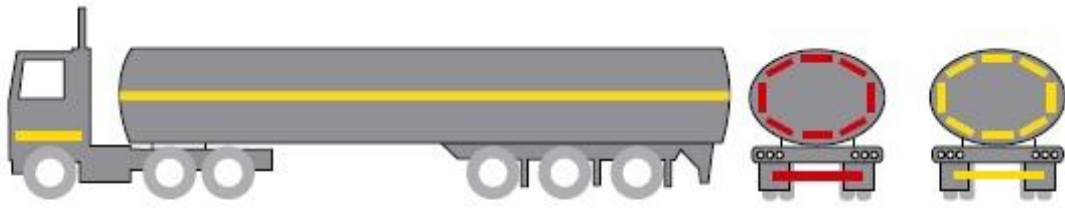
4. Tähistavate sõidukite tabel, sõiduki kategooriate järgne jaotus.

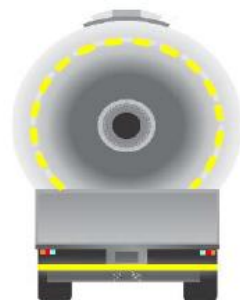
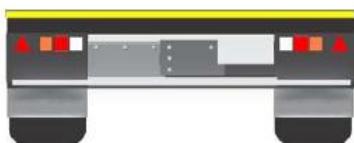
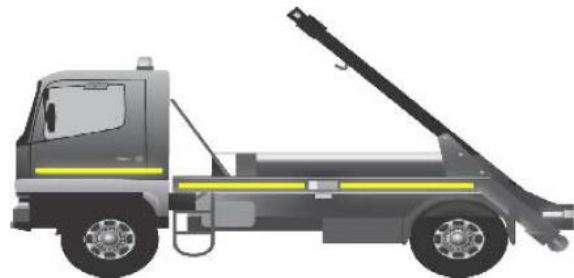
Nähtavamaks tegemise märgistus		
Paigaldus	Sõiduki Kategooria	Kommentarid
Keelatud	M1	
	O1	
	L	
Kohustuslik	Alates 10. juulist 2011. a esmaregistreeritaval üle 7,5 t täismassiga N2 ning kõigil N3, O3 ja O4 kategooria sõidukil, välja arvatud sadulvedukil, peab selline märgistus olema: a) taga – üle 2100 mm laiusel sõidukil; b) külgedel – üle 6000 mm pikkusel sõidukil ja tohib olla c) Ees O3 ja O4 kategooria sõidukitel	
	N2	kohustuslik üle 7,5 t täismassiga N2
	N3	Kohustuslik kõigil N3 kategooria sõidukitel välja arvatud sadulvedukil
	O3	Kohustuslik kõigil O3 kategooria sõidukitel
	O4	Kohustuslik kõigil O4 kategooria sõidukitel
Soovituslik	Eelpool nimetatud kategooriatesse kuuluvatel kuid varem registreeritud sõidukitel	
	O2/O3/O4	Ainult joon tüüpi markeerimine haagiste esiosal
Märgistust ei nõuta mittetäielikult komplekteeritud sõidukitel: runkaudel ja –haagistel		

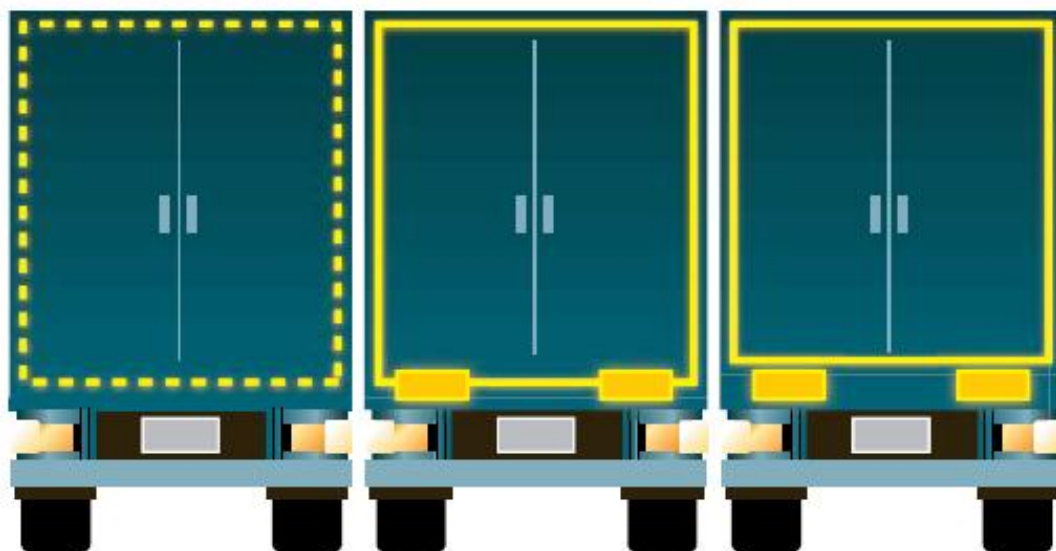
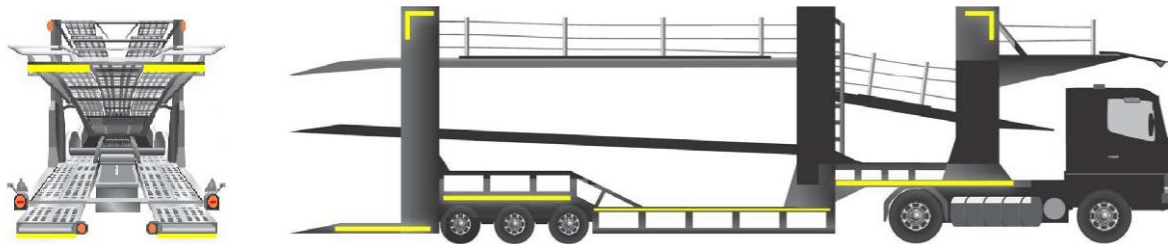
5. Tähistuse sõidukile paigaldamise skeemid

1 Kulgeb minimaalselt 80% ulatuses tähistava sõidukiosa pikkusest ja paigaldus sümmeetriline		
2 Max 600mm	3 Max 400mm	4 Min pikkus 250 omavaheline nurk 90 kraadi
5 Min 250mm maapinnast	6 Max 1500mm mp., sõiduki konst. tulenevalt erandina 2100 mm	
7 mitte lähemal kui 200mm pidurituledele		

Suuresõiduki tunnusmärgid saab lugeda ka nähtavaks tegemise märgistuse sisse.

6. Näidis fotod tähistatud sõidukitest

Katkematu kontuurmärgistusega tähistatud raskeveok furgoonpealisehitusega

Katkematu kontuurmärgistusega tähistatud raskeveok tsistern pealisehitusega

Katkematu kontuurmärgistusega tähistatud raskeveok, mille pealisehitus jaguneb mitmeks tähistuskontuuriks

Joontähistusega kaetud raskeveok (joontähistus põhjendatud sõiduki konstruktsiooniga ning suhteliselt väikese kõrgusega)

Joontähistusega kaetud raskeveok, mille konstruktsioon ei võimalda tähistus ühes sihis paigaldada, lahendus korrektne

Osalise kontuurmärgistusega tähistatud raskeveoki metsaveohaagis

Metsaveohaagise joontähistusega märgistatud tagakülg

Katkematu kontuurmärgistusega tähistatud raskeveoki furgoonhaagis

Osalise kontuurmärgistusega tähistatud raskeveoki furgoonhaagis

Madelhaagis osalisekontuurmärgistusega küljel ja katkematu kontuurmärgistusega tagaküljel

Raskeveoki või selle haagise osalise kontuurmärgistusega tähistatud tagaküljed

Prügiveoki kontuurmärgistusega tähistatud tagakülg